

Portret van een **dooie kip** als kunstenaar

Ik herinner het me nog goed, de schok
 Het gebeurde in de eerste helft van de jaren negentig
 Men zei dat men in *residency* was
 Ik was stinkend jaloers
 Ik keek tegen ze op
 Want hoe versierden anderen dat toch steeds
 Het was mij zelfs nog nooit overkomen dat ik een reisbeurs aanvraag
 Tot ik erachter kwam dat het pure oplichterij was
 Lucht. AIR. *ArtistInResidence*
 De schok was het besef dat ze niks betaald kregen
 Alleen wat faciliteiten
 Waar de residentieverstrekker graag dik over deed
 Maar dat niks anders was dan het faciliteren van personeel en ruimte die
 toch al overtollig waren
 En dat je met die dooie kip blij moest zijn, dat vond ik eigenlijk nog het ergste
 Je behoorde immers tot de uitverkorenen
 Ze hadden je speciaal voor die mooie rol van dooie kip geselecteerd
 Mag het een onsje minder goedkoop zijn
 In de wereld van het zakendoen moet je zoiets niet flikken
 Daar noemen ze dat uitbuiting
 Prostitutie: de noodzaak zich te laten gebruiken uit nooddrift
 Tot zover het misbruik door kunstverdelers
 Dan is er ook nog de bloeiende bedrijfstak van de ontheemding
 Het resultaat van het perfecte samenspel tussen nationale overheden
 Geld moet stromen. Wet nr.1 van economische groei
 Het mooist is het als geld tussen landen stroomt
 Kunstenaars, militairen en studenten zijn de wegbereiders
 van internationale uitwisseling en beïnvloeding of zo u wilt besmetting
 Die laten zich graag betaald naar het buitenland sturen
 Bepakt met goede bedoelingen
 Leren van het andere
 Tussen-nationale contacten verzoenen
 Fijne mensen onder elkaar
 Alsof je er daarvoor geweest moet zijn, in dat andere land
 Alsof je dat niet gewoon kunt beseffen
 Dat de ander en jij, niet anders, maar dezelfde zijn
 Om dat mooie doel gaat het dan ook helemaal niet
 Het gaat erom dat het geld stroomt
 Het land van herkomst betaalt jouw reis
 En het land van heengaan je verblijft
 Beide hebben ze reisbeurzen voor hun migrerende kunstenaars
 Ik betaal de reiskosten en dan voed jij ze
 En, jij betaalt de reiskosten en dan geef ik ze te eten
 Zo gaat het ook met het toestaan van landingsrechten over en weer tussen
 nationale vliegtuigmaatschappijen of bij het toestaan van wederzijdse
 belastingfaciliteiten in belastingverdragen tussen landen
 Beide landen hebben residentieverblijven in vaak monumentale gebouwen
 Een beetje pervers eigenlijk
 De actie van ontheemding (het op residentie in het buitenland gaan)
 Vindt plaats in zich uitdrukkelijk als typisch heemgoed
 manifesterende monumenten

Om je je dat goed voor te stellen moet je je indenken dat
 Nederland bijvoorbeeld al haar toeristen zou verplichten op klompen te
 lopen
 Inmiddels is het een bloeiende bedrijfstak
 De *art and artist residency* huizen
 In Europa zijn er zo'n tachtig culturele residenties in historische monumen-
 ten, sjato's, kloosters, oude industriële en militaire gebouwen onder archi-
 tectuur en dergelijke
 De meest prestigieuze onder deze, en die een mecenaat rijkelijk fêteren
 Voeden de kunstenaars niet alleen maar salariëren hen tevens
 Vooral belangrijk is dat je de grens overschrijdt
 Belangrijk is, dat je belangstelling voor elkaar aanwakkert
 En daarmee voor elkaars producten
 Doe toch niet zo zuur, zuurpruim
 Het is toch mooi dat je de facilititeit geboden wordt
 Om elders betaald te kunnen werken
 En dat er geld voor de kunst vrijkomt is toch
 ook mooi
 Maar op die kar rijdt een vracht aan geld mee die helemaal niet bij die kunst
 Maar bij het huis en de organisatie ervan terecht komt
 En erger nog
 En daar wringt hem de schoen
 Heeft het huis en haar kunstadministratie de macht
 Zij bepalen wie er wel en niet in komt en voor hoelang
 De kunst en daarmee de kunstenaars zelf is de macht over zichzelf uit han-
 den Genomen en dat kost de kunst ook nog eens handenvol geld
 Na een lange periode van kunstonderdrukking op kunstscholen
 Mag de kunstenaar de onderdrukking, waaraan hij inmiddels
 hoogstwaarschijnlijk
 Al ernstig verslaafd is, voortzetten in de hem geboden elitaire faciliteiten
 Tijd voor revolutie
 Geld moet naar de kunst
 Minder naar de administratie en prestigieuze faciliteiten
 Kunst is per definitie of hoort per definitie grensoverschrijdend te zijn
 Transgressief te zijn
 Wanneer de overheid daartoe voorwaarden wil scheppen
 Maar welke overheid wil nu echt het aanvreten van haar eigen principes
 faciliteren
 Stel dat de overheid daartoe voorwaarden wil scheppen
 Dan dient het allereerst die faciliteiten te steunen en te creëren
 Die verandering en ontwikkeling bewerkstelligen
 Dat wil zeggen het ongebruikelijke
 Dat wil zeggen dat waarvoor
 nog geen begrippenapparaat is
 Dat wil zeggen het minder bekende
 Kunst zou vooral met risicokapitaal gefinancierd moeten worden
 Dat wil zeggen geld dat risico durft te nemen
 Zoals in de wereld van nieuwe producten en diensten gebruikelijk is
 Dat wil zeggen dat ideeën en niet de verklaringen van ideeën
 gefinancierd worden

PAF (PerformingArtsForum)* is zo'n idee

Iemand schreef daarover:

The impossible impossible performance

He staged a building, some kind of historical site he invited his colleagues and friends to stage the site and to direct themselves and to direct it themselves so they did a coming and going of friends and colleagues and friends and colleagues of friends discussing their work discussing proposals of work working working together a platform of exchange of merging of the smoothest way to produce and gain knowledge of experiencing and training of invention a performance a strange performance a permanence

He desperately wanted this this reconfiguration We need it he screamed We have to rethink the positions the undoing of a performance he used to call it this unsplit of audience and stage

but this is no performance, they screamed, (when he started to ask subsidy for it as a performance) this is a new initiative, very interesting, but not a performance but I am a director he said I am staging this it is my work this undoing of the stage this undoing of the audience space the unification, he said and he started to shout: el pueblo unido.....

this, he said is a political performance a change of perspective a historical split undone but still they didn't want to pay for it the subsidy distributors they were convinced that this wasn't a performance they knew this wasn't even art either (although they could know that art always should be the exception and not the rule) they only subsidized the rule the what they could recognize as a performance

his building they said was a project an initiative, yes, but no performance praiseworthy yes but not eligible for subsidies not as some kind of art in general, let alone as a performance never mind how many actors were involved how accessible for anybody it was how this dispositive called theatre had been revisited how this rusty institute called theatre had been displaced reconfigured a serious proposition to revive it emancipate it dehierarchise it but nothing helped

a performance, they said, needs the split between audience and stage a split between those who know (their text) and those who don't know a split between the haves and the have-nots a performance, they knew, needed the clear distinction between the included and the excluded the prepared and the not prepared the bored and the curious the teachers and the pupils a performance, they knew, needed hierarchy distinction inequality

they excluded him his performance died for him it died for them it never existed

this performance the impossible impossible performance the absence of a performance (for them) not for the theatre director and performer himself for him it was a performance a more than live performance a bigger than live performance this area of exchange and merging condensed a forum for producing knowledge and ongoing discursive practice a tool equal to all participants of the event a tool machine even a tool producing tools a place for temporary autonomy a theatre at work but not for them they left him out missing again and again this chance of making a difference that really could make a difference this chance to change addicted as they are to what they could recognize to what they think they belong too and to what belongs to them to what is known to them their past rejecting what eventually might have been possible what is unknown to them a possible future that of the probable of the impossible possible•

PAF a relatively cheap A relatively light organization, in terms of overhead But unfortunately, not fitting in the formats and frames of the subsidy administration

PAF is a platform for and by artists A self-organization of themselves motorizing artists Who work on art that thinks

A free zone Accessible without application A residency, yes In a historical monument, yes But without a structure, almost More an intelligent process itself Art making alike PAF is an artwork

MEER INFORMATIE OVER PAF :
www.pa-f.net.

De 'impossible impossible performance' werd tentoongesteld in september-oktober 2006 in Graz (Oostenrijk), tijdens het Festival Steirische Herbst, in de tentoonstelling:

RE-DELEGATING Archiving performances on the edge of the void.